

15 квітня (2 уроки)

Тема: Числівники прості, складні і складені

1. Запишіть тему уроку

2. Опрацюємо теоретичний матеріал:

- З попереднього уроку ви вже знаєте розряди числівників за значенням (див. таблицю), а сьогодні вивчимо, які є числівники за будовою.

Уважно прочитай про групи числівників за будовою!

Групи числівників за будовою:

За будовою числівники поділяються на **прості, складні та складені**.

Прості числівники складаються з **однієї** кореневої основи (у слові 1 корінь)

До простих належать:

назви чисел першого десятка (один — десять), числівники *сто, тисяча, мільйон, мільярд, нуль*;

збірні числівники: *двоє, одинадцятєро*;

неозначено-кількісні числівники: *кілька, багато, немало*;

порядкові числівники, утворені від простих числівників: *третій, сьомий, сотий*.

Складні числівники утворені від **двох** числівникових основ. (у слові два корені)

До складних належать:

числівники, утворені за допомогою суфікса **-дцять**: *одинадцять, двадцять, тридцять*;

назви десятків: *шістдесят, дев'яносто*;

назви сотень: *триста, сімсот*;

збірні: *обидва, обидві*;

дробові: *півтора, півтори*;

неозначено-кількісні: *кількадесят, кількасот*;

порядкові числівники, утворені від складних кількісних: *двохсотий, сімдесятий*.

Зверни увагу!

Числівники з частинами -надцять, -дцять на сьогодні розглядають як складні, хоча в них ці частини вважаються суфіксами, але за походженням це складні числівники, що утворилися зі словосполучень числівників на означення

одиниць та числівника десять з прийменником на чи без нього :
одиннадцять — один на десять.

Складені числівники складаються з кількох слів: двадцять два, вісімдесят третій, тисяча дев'ятсот вісімдесят перший, п'ять цілих і шість десятих.

3. Виконай завдання:

Запиши числівники буквами, вкажи групу за будовою

ЦІКАВО ЗНАТИ

Тарас Шевченко із 47 років життя
10 років був на засланні,
24 роки - кріпаком,
і лише 13 років - на волі.

4. Перевір свої знання. Виконай тести письмово:

Тести

1. Числівник – це самостійна частина мови, яка вказує на :

- а) ознаку предмета;
- б) предмет чи особу;
- в) число, кількість предметів, їх порядок при лічбі.

2. Числівники за значенням поділяються на :

- а) прості й складні;
- б) збірні й дробові;
- в) кількісні й порядкові;

3. Числівники за будовою поділяються на:

- а) прості й дробові;
- б) складні й кількісні;
- в) прості, складні й складені;

4. У якому рядку всі числівники за будовою складні?

- а) тридцять, одинадцять, вісім, сорок два;
- б) сімдесят чотири, триста, дванадцять, дев'ять;
- в) п'ятдесят, п'ятсот, сімдесятий, дев'ятнадцять.

5. Вкажіть речення, в якому вжито числівник.

- а) Четвірка друзів вирушила в мандри.
- б) У цьому місті я живу п'ятнадцятий рік.
- в) Юрко отримав за контрольну роботу шістку.

6. У якому рядку всі числівники - збірні?

- а) двісті, троє, шістдесят;
- б) четверо, сорок, дві восьмих;
- в) п'ятеро, троє, десятеро;

7. У якому рядку всі слова - числівники?

- а) п'ять, семеро, сто сорок один;
- б) одна третя, восьмисотий, двоповерховий;
- в) двадцятий, тридцять п'ять, по-перше.

Завдання на наступний урок:

- 1. Опрацюй повністю § 52**
- 2. Виконай вправу 437 (II, III).**